

Studiereis Indonesië

HAN Faculteit Educatie

11-23 oktober 2013

Reisleiding
Anton Vandeursen

Deelnemers
Wilma van den Berg, Bea Bisseling, Jo Brouwers, Leman Cetin, Anton van Deursen, Peter Fransen, Jeroen Gronheid, Truus Hermans, Masja van Hoof, Mieke Lambregts, Niekje van de Lavoir, Maria Verkampen, Els van Wezel

Gezicht

Dertien jaar dacht ik niet aan wie ik was
ik was slechts
Zes jaar had ik geen gezicht
holland stond tegen
indisch kon niet
Zeventien jaar lang dacht ik dan maar hollands te zijn
dierbaar Indisch gezicht opgeborgen met zorg
Nu vloeien de twee gezichten steeds meer in elkaar

Eindelijk blijf ik over.

Cora Samethini

Uit: Poëzie voor onderweg door Maria Verkampen (zie verder bijlage 4)

INLEIDING

In het collegejaar 2012-2013 maakte Anton Vandeursen met financiële ondersteuning van De Katholieke Steunstichting en de HAN een studiereis naar Indonesië met collega's van pabo Groenewoud. Tijdens die reis werd er een bijdrage geleverd aan een conferentie van de Universitas Sanata Dharma (USD) in Yogyakarta, al sinds jaren een partnerinstelling van de HAN Faculteit Educatie en werd de Universitas Indonesia (UI) in Depok / Jakarta bezocht. Daarnaast stonden er scholenbezoeken op het programma, werden er projecten bezocht van de stichting Kleinschalige Projecten Indonesië en waren er culturele excursies.

Die reis was zeer succesvol. In de inleiding van het verslag van die reis is te lezen:

Niets is zo bijzonder en zo waardevol als het kennismaken met een land aan de hand van iemand die vertrouwd is met zowel het gastland als het thuisland, iemand die niet alleen een mooi en gedegen reisprogramma kan samenstellen maar die ook tijdens zo'n reis allerlei vragen vanuit verschillende perspectieven kan belichten.

En:

Deze reis heeft dan ook een substantiële bijdrage geleverd in het realiseren van de ambities van de HAN met betrekking tot internationalisering en het creëren van een internationale leeromgeving.

Omdat de reis zoveel opgeleverd had voor de HAN, voor de persoonlijke ontwikkeling van HAN-docenten, maar ook voor de Indonesische samenwerkingspartners en -projecten, besloot Anton Vandeursen tot vreugde van degenen die aan die reis hadden willen deelnemen, in 2013 een tweede reis naar Indonesië te organiseren. Hij werd bij de voorbereiding en uitvoering van de reis ondersteund door Jeroen Gronheid, voormalig coördinator van het International office van de Faculteit Educatie van de HAN, docent Engels bij de eerste- en tweedegraads lerarenopleiding van de HAN en een goede vriend van Anton.

De ervaringen opgedaan bij reis 1, konden gebruikt worden bij het vormgeven van reis 2. De conferentie voor de Universitas Sanata Dharma kon nog gericht worden voorbereid en een studiedag met workshops voor docenten van scholen in Purwokerto werd toegevoegd aan het programma.

In het verlengde van de HAN-speerpunten stonden de volgende **thema's** in het bezoek centraal: globalisering – internationalisering van het curriculum en personeel; ICT; vormgeven aan de ambitie van een *University of applied sciences* d.m.v. (co)referaten aan een zusteruniversiteit (internationaal forum); interculturaliteit en interreligiositeit (actuele thema's in zowel Indonesië als Nederland).

Tevens aandacht voor:

- Het bevorderen van studentenmobiliteit over en weer.
- Het uitwisselen van docenten als fellow voor 1 of 3 maanden of langer.
- Curriculumontwikkeling

Een extra perspectief op het ervaren van internationale overeenkomsten en verschillen bood de deelname aan de reis van een Turkse samenwerkingspartner, Lehman Çetin, die zeer actief is in het onderwijs in Istanbul (UTOPYA Primary School and Kindergarten).

Nijmegen, april 2014

Indonesia study tour program October 2013 (vs 8 oct)

Friday October 11	AM 11.15 departure Nijmegen CS PM 15.30hrs Departure Amsterdam - 04.15 Dubai - Jakarta
Saturday October 12	PM 15.40hrs arrival Jakarta. Transfer to Amaris Hotel Mangga Besar in downtown Jakarta Glodok. Free time to explore the neighbourhood of the hotel. Dinner: 8pm Duck King Imperial Chef, Jalan Hayam Wuruk 126 tel 6262533
Sunday October 13	08.30 visit Jakarta: Buddhist temple in Glodok district Jinde Yuan (China Town), Sunda Kelapa harbor, fish market, VOC warehouses Galangan. Museum Fatahillah (old Batavia Town Hall) or Wayang Museum, lunch at Cafe Batavia. PM: visit to the kasih-mandiri project (sister Alexa Yonsion, ca 90 min) Dinner at 20:00pm at Bandar Jakarta Green Bay Pluit, Jl. Pluit Karang Ayu Blok B1 Utara, Muara Karang, Jakarta Utara (666 76060, 666 07480) Stay at Amaris Hotel Mangga Besar
Monday October 14 Public Holiday	ca 07.00 dept from hotel to railway station. 08.00hrs train (Argo Diwitanga) to Jogjakarta (9 hours). 17.00hrs arrival Jogjakarta. Frans Budiono has arranged transfer (for 12 people) from the station to Hotel Ibis at Malioboro (= main street). Dinner (provisional): Ibu Suharti
Tuesday October 15 Public Holiday	AM before lunch visit Borobudur and Merapi (Ketep pass) PM after lunch free to visit Jogja ca. 17.00hrs dept for dinner and Ramayana Ballet at Prambanan. Stay at Hotel Ibis.
Wednesday October 16	8AM Dep. Visiting schools: possibly (schools not definite) (1) private school secondary education <i>SMA kolese De Britto</i> ; (2) public school for primary education <i>SDN Ungaran</i> ; (3) Private centre for early childhood <i>Olifant</i> . 12PM lunch at Sanata Dharma Univ 2pm briefing; 3pm future collab; 4pm return . Afterwards: free time. 6pm dinner at SDU invitation. Stay at Hotel Ibis.
Thursday October 17	9AM-4pm Joint conference and workshops: presentations. 12.30 Lunch and ??pm Evening dinner with staff of the SDU (our invitation). Stay at Ibis.
Friday October 18	ca 9.00 visit to Keraton Sultans palace (closes at 1pm) ca 12.00 visit to study center for young people from Br. Kirjau and Br. Sarju from the Realino Foundation ca. 1pm lunch (soto place) after lunch departure to Purwokerto (5 hours). Stay at Queen Garden Hotel Baturaden; Dinner at Mang Engking Restaurant
Saturday October 19	Seminars for teachers. PM after lunch (possibly): nature walk to hot springs. Stay at Queen Garden Hotel Baturaden; Dinner ?
Sunday October 20	AM 6.00hrs departure for Bandung. PM late afternoon arrival Bandung; free time.

	Stay in Hotel Aston Braga
Monday October 21	AM Visit Bandung, walk through Braga PM after lunch at Savoy Homann , departure for Jakarta (via highway). Dinner at 20:00pm at Kembang Goela Restaurant, Sudirman Central Plaza, Plaza Central, Ground Floor, Jl. Jend Sudirman 47 - 48, Jakarta Selatan (tel.: 520 5625) Stay Amaris Hotel Mangga Besar
Tuesday, October 22	7am Dept. to Bogor Botanical Garden (Buitenzorg), 66km Lunch Restaurant Bogor After lunch dept Jakarta for Amaris Hotel Mangga Besar (3 extra rooms till 6pm) Dinner at 20:00pm at Ikan Bakar Cianjur, Jl. Batu Tulis Raya no 39, Jakarta Pusat (tel.: 350 7788)Moet dit vroeger ivm vertrek? 21.00hrs Departure for airport
Wednesday, October 23	00.40 Jakarta - 08.25 Dubai - Amsterdam (arrival 13:30)

PROJECTEN

TECHNISCHE SCHOOL IN YOGYAKARTA

Broeder Kirjo en broeder Sarju, jezuïeten, begeleiden in Yogja een project van the Realino Foundation, waarin zij zorgen voor scholing voor (wees)kinderen uit kansarme gezinnen en een stageplaats om werkervaring op te doen. Op een eigen technische school (het study center for young people) kunnen de jongeren een vak leren Voor een vijftientigtal kinderen is ook voor een slaap- en studiegelegenheid gezorgd.

STRAATKINDEREN IN JAKARTA

We hebben het Kasih-mandiri project van zuster Alexa Yonsion bezocht. Zij leidt een weeshuis met ongeveer 110 straatkinderen in de leeftijd van 0-21 jaar. Zuster Alexa is moeder en vader van deze kinderen.

De kinderen/jongeren leven als een soort groot gezin samen in een (slecht onderhouden) gebouw in Jakarta. Zr. Alexa is met steun uit Nederland een nieuw weeshuis aan het bouwen een eindje verderop in de straat.

Zuster Alexa hanteert in het reilen en zeilen van dit opvangtehuis een belangrijk pedagogisch uitgangspunt om de kinderen zelfstandigheid bij te brengen.

Oudere kinderen volgen een opleiding en zorgen mede voor de jongere kinderen, totdat zij op eigen benen kunnen staan. De kinderen leren elkaar te helpen en te ondersteunen.

Ook houdt zij zich bezig met het liefdevol opvoeden van kansarme jongeren.

De jongeren worden waarden, normen en verantwoordelijk bijgebracht.

Door het volgen van onderwijs en een vakopleiding kunnen deze jongeren in hun eigen onderhoud voorzien.

Wij hebben geld kunnen sturen om onderwijs en medicijnen te betalen.

Dit jaar is het opvanghuis in Pasar Minggu nog niet volledig gerenoveerd omdat de overstroming ook dit najaar weer veel schade heeft veroorzaakt.

Het spel- en schrijfmateriaal van de Rabobank en ABN/Amro bank was erg welkom.

Het geld voor dit project wordt vooral gebruikt om de kinderen/jongeren een goede scholing aan te bieden.

We werden heel gastvrij ontvangen in het weeshuis met veel eten en drinken. Bovendien hadden de kinderen van verschillende leeftijdsgroepen een optreden voor ons voorbereid. Ze zongen en dansten voor ons. En iedereen kreeg een door de kinderen gemaakt souvenirkje.

WEESHUIS SI BONCEL

Op de laatste dag, terug in Jakarta, bezochten we 4 collega's het weeshuis Si Boncel. Naast het klooster Pondok Si Boncel in Jakarta geven de zusters Dominicanessen al vele jaren leiding aan een weeshuis en kleuterschool voor kinderen in de leeftijd van 0 – 6 jaar. Ook hier is de liefdevolle hulp en verzorging voelbaar. Er is permanente opvang en aandacht voor de kinderen. Als wij op de babyafdeling zijn, krijgen de kinderen om de beurt een stevige massage, waar de kinderen zichtbaar van genieten.

Een mooie reis

Het was heel inspirerend om samen met collega's door Java te reizen.

Uren rijden in een soort van film. Kijken naar het straatbeeld, naar de natuur, naar de kinderen, naar de scooters, naar de reclameborden, naar de huizen, naar de mensen...

De bezoeken aan de weeshuizen en de scholen hebben veel indruk op mij gemaakt. Ik was geraakt door het werk van de zusters in de weeshuizen. Zij die kinderen een nieuwe kans bieden om van hun leven iets moois te maken.

Toen ik door de straten van Yakarta/Yogyakarta/Bandung reed en ik kinderen langs de weg zag zitten, besepte ik dat veel kinderen in Indonesië niet naar school gaan. Eigenlijk wist ik dit wel, maar als je dan door de straten rijdt, dan word je op een andere manier geconfronteerd met de werkelijkheid. Ik vond het daarom best schrijnend om scholen te bezoeken die enorm rijk waren.

Samen met Els en Masja heb ik een workshop gegeven over Children's Rights Education. Het recht op onderwijs was hier een belangrijk onderdeel van. Heel interessant was de bijdrage van onze Javaanse collega's. In hun referaat bespraken zij specifiek de (onderwijs)situatie in Indonesië.

In mijn onderwijs zal ik zeker mijn ervaring van deze reis meenemen. Als je op reis gaat (en zeker naar Indonesië met zo'n fijn gezelschap), dan kom je altijd rijker terug.

De lessen van cultuurbeschouwing worden hierdoor nog mooier 😊

Bea

